

USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

№132 ЛИПЕНЬ
2016

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

Директор видання: Маргарита Юрченко
Експерти: Мирослав Пітцик
Олександр Слобожан
04053, Україна, Київ,
вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх
тел. (44) 486 2878,
факс (44)486 2812

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

ПУЛЬС РЕФОРМ

Діалог Асоціації міст України з Урядом триває

18 липня Прем'єр-міністр України В.Гройсман провів нараду, на якій розглядалися проблемні питання місцевого самоврядування, викладені у Зверненні XII Українського муніципального форуму.

стор.16

Життя українських міст

Київ, Вінниця, Запоріжжя, Суми, Львів, Одеса, Тернопіль

стор.12

Консультації спеціалістів

Роз'яснює центр аналізу та розробки законодавства:
Про правові підстави продажу житлового будинку комунальної власності

стор.18

АМУ: хроніка, події, коментарі «Децентралізаційний марафон» крокує Україною

Всеукраїнська акція, ініційована АМУ з метою активізації процесу об'єднання громад, охоплює всі регіони нашої держави. В її рамках у громадах проходять виїзні заходи.

«Формуючи спроможні громади, ми повністю змінюємо систему управління в державі – від адміністративно-командної, яка дісталася у спадок від СРСР, на демократичну, за якою сьогодні живе вся Європа».

М. Пітцик, виконавчий директор АМУ

стор. 2

Місцеве самоврядування за кордоном

Досвід європейських міст:
Гельсінкі, Фінляндія; Голуей, Ірландія;
Вайц, Австрія

стор. 20

Актуальна тема

Як живуть об'єднані громади розповідають
голови ОТГ

Маківський сільський голова А.Кушнір
Тячівський міський голова І.Ковач

стор.22

www.auc.org.ua

Видання здійснене в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

«Децентралізаційний марафон» крокує Україною

«Децентралізаційний марафон» – це Всеукраїнська акція, ініційована АМУ з метою активізації процесу об'єднання громад, що охоплює всі регіони нашої держави. В її рамках у громадах проходять виїзні заходи, організовані регіональними відділеннями АМУ, в яких беруть участь місцеві депутати, представники органів місцевого самоврядування, місцеві активісти, громадськість. Регіональні консультанти Асоціації розповідають про переваги децентралізації, роз'яснюють процеси та етапи об'єднання громад, консультують і допомагають підготувати необхідні документи та проекти рішень для ініціювання об'єднання та формування спроможних громад. Дуже важливо, що під час цих зустрічей представники ОТГ розповідають про переваги об'єднання та успіхи своїх громад.

Акція проводиться в рамках Проекту «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (ПУЛЬС), яку реалізує АМУ за підтримки USAID.

Протягом липня-червня відбулося **333 заходи** у потенційно об'єднаних громадах.

Презентуючи «Децентралізаційний марафон» на селекторній нараді Мінрегіону з заступниками голів ОДА та координаторами регіональних офісів реформ (1 липня), виконавчий директор АМУ **М. Пітцик, зокрема, сказав: «Формуючи спроможні громади, ми повністю змінюємо систему управління в державі – від адміністративно-командної, яка дісталася у спадок від СРСР, на демократичну, за якою сьогодні живе вся Європа».**

Для оперативного інформування про хід «марафону» ведеться сторінка на Фейсбук #децентралізаційний марафон www.facebook.com/decentralization.marathon. Оскільки дописувачами є регіональні консультанти АМУ з комунікацій, що працюють у всіх областях, вона є джерелом достовірної, гарячої та неупередженої інформації про заходи, настрої учасників, відверті розмови та прийняті рішення.

#децентралізаційний_марафон

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСІЛЛЯМИ

2016

Нагадаємо, на XII Українському муніципальному Форумі (м.Одеса, 21 червня) виконавчий директор АМУ М.Пітцик дав старт «Децентралізаційному марафону». Про початок «марафону» урочисто оголосили Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Г.Зубко, Перший заступник Глави Адміністрації Президента України В.Ковальчук та Голова Асоціації міст України Київський міський голова В.Кличко, поставивши підписи на символічному плакаті «1000 громад: на старт!». Таким чином продемонстровано політичну волю різних гілок влади до реформування держави та свідчать про підтримку Асоціації міст України як безпосереднього учасника реалізації реформ з децентралізації влади.

РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ З УРАХУВАННЯМ ПОЗИЦІЇ УСІХ УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ – ПРІОРИТЕТ У ДІЛЬНОСТІ АМУ

У червні-липні в рамках ПУЛЬСу продовжилися засідання регіональних платформ з політичного діалогу у сфері місцевого самоврядування

Регіональні платформи – це спільні засідання голів громад-членів РВ АМУ, керівництва області та народних депутатів від області, що проводяться з метою забезпечення підтримки прийняття у парламенті законодавства, спрямованого на вирішення проблем місцевого самоврядування. Кожне РВ АМУ проведе такі засідання щонайменше двічі на рік. Заходи проходять в рамках Проекту ПУЛЬС, який реалізує АМУ за підтримки USAID.

28 липня в Ужгороді відбулося засідання Закарпатської регіональної платформи. Тема: «Про зміни до Конституції України в частині децентралізації влади».

Учасники: міські, селищні та сільські голови громад – членів АМУ, Ужгородський міський голова Голова Закарпатського РВ АМУ Б.Андріїв, народні депутати від Закарпаття В.Петювка та Р.Горват, виконавчий директор та консультанти Закарпатського РВ АМУ, представники ЗМІ.

Мер Ужгорода **Б.Андріїв** у вступному слові відзначив, нещодавно на зустрічі Прем'єр-міністра з міськими головами вкотре переконався, наскільки потужно просуває реформу децентралізації особисто В.Гройсман, який добре знає проблематику, оскільки працював міським головою Вінниці.

Серед питань, що турбують лідерів місцевих громад, найголовніше – ситуація із проектом Перспективного плану формування спроможних громад Закарпатської області. Як відомо, з усієї України лише в Закарпатській області цей документ не прийнятий облрадою, яка розглядала, але не схвалила його у серпні 2015 року. Обладміністрація скоригувала його, але після виборів нового складу депутатів обласної ради План також не вносився на сесію. Наразі в області діє лише дві ОТГ. В результаті Закарпаття не отримало кошти на проекти розвитку громад.

Народний депутат **Р.Горват** представив законопроекти, спрямовані на прискорення децентралізації, що стосуються повноважень місцевого самоврядування, фінансування, зарахування податків, розпорядження земельними ресурсами. Проекти пройшли перше читання у Верховній Раді України і, є сподівання, сказав

народний депутат, що будуть прийняті вже у вересні-жовтні. Народний депутат В.Петювка відзначив, що на рівні центральної влади є чітке і тверде слово: проводиться об'єднання – надається фінансування, а немає об'єднання, то й гроші не дають. Тому якщо на нижчих ланках влади є блокування децентралізації, то вже час називати прізвища конкретних посадовців, які гальмують процес.

Учасники платформи звернулися до народних депутатів з проханням не підтримувати законопроекти, які мають на меті забрати у місцевих бюджетів відрахування з надходжень від сплати акцизного податку.

І.Ковач, Тячівський міський голова (ОТГ), запросив приїхати, подивитися, поспілкуватися безпосередньо в селах, наскільки змінилося на краще життя людей.

Виступаючи наголошували, що потрібно домагатися прийняття вже у вересні на сесії Закарпатської обласної ради Перспективного плану формування територіальних громад Закарпаття. Тривала дискусія учасників платформи завершилась одностайним рішенням: звернутися до голів Закарпатської ОДА та обласної ради, народних депутатів від Закарпаття, Кабміну та Адміністрації Президента. Потрібно проаналізувати ситуацію із реформами на Закарпатті, зволіканням з прийняттям Перспективного плану та рекомендувати владі здійснити заходи для якнайшвидшого його розгляду та затвердження.

Окрім цього, була підтримана пропозиція ініціювати на початку вересня розширену зустріч з керівництвом області за участі міських, селищних, сільських голів, депутатів обласної ради, народних депутатів – щоб остаточно визначити перепони на шляху процесів створення об'єднаних територіальних громад в області та шляхи їх подолання.

19 липня в Одесі відбулась регіональна платформа розвитку з вироблення політики у сфері місцевого самоврядування на тему: **«Проект Закону України щодо змін до Конституції України в частині децентралізації влади»**.

У заході взяли участь голови міст-членів Одеського РВ АМУ, Голова Одеського РВ АМУ, Одеський міський голова Г.Труханов, народні депутати України В.Гуляєв, М.Скорик, О.Пресман, Д.Голубов, А.Кіссе, В.Барвіненко і С.Ківалов, голова Одеської обласної ради А.Урбанський, представники органів місцевого самоврядування області, журналісти.

Дискусія розпочалась з обговорення актуальних питань реформування місцевого самоврядування та децентралізації, зокрема, в Одеській області. Одеський міський голова **Г.Труханов** відзначив роль АМУ у реалізації реформи: «Сьогодні Асоціація міст України повинна стати тим колегіальним органом, який вислухає думки представників міст, сіл і селищ регіонів, акумулює їх і донесе думку народу до центральної влади».

Також Г.Труханов наголосив на неприпустимості перерозподілу надходжень до місцевих бюджетів від акцизного податку на користь обласних бюджетів: «Ми вважаємо, що це неприпустимо. Як тільки нам дали можливість спланувати свої бюджети по наведенню порядку, тут же у нас цю можливість забирають. Але я хочу нагадати: понад 67% українських автомобільних доріг є комунальними. Тому я прошу не підтримувати цей законопроект і зайняти принципову позицію Асоціації міст України», - закликав він народних депутатів.

Виконавчий директор Одеського РВ АМУ **В.Демченко** розповів про Всеукраїнську акцію АМУ «Децентралізаційний марафон», яка вже стартувала на Одещині. Консультант ПУЛЬСу з бюджетних питань в Одеській області **О.Голинська** виступила з презентацією «Бюджетна децентралізація: здобутки, перспективи, проблеми».

Учасники засідання регіональної платформи розглянули питання, що стосуються змін до Конституції України в частині децентралізації влади, обговорили здобутки бюджетної децентралізації. Відбулася дискусія щодо проблем, пов'язаних з об'єднанням територіальних громад.

Результатом спільної роботи стало рішення передати народним депутатам перелік законопроектів, які необхідно прийняти для подальшої реалізації реформи місцевого самоврядування.

Представники органів місцевого самоврядування та народні депутати одногосно схвалили нову перспективну форму роботи, запропоновану проектом «ПУЛЬС», яка дає можливість безпосереднього спілкування та визначення потреб громад.

8 червня у Миколаєві відбулась регіональна платформа з вироблення політики у сфері місцевого самоврядування на тему: **«Посилення конституційно-правового статусу місцевого самоврядування шляхом прийняття змін до Конституції»**.

У роботі платформи взяли участь народний депутат України Т.Кремінь, представники обласної державної адміністрації, голови міст-членів регіонального відділення, депутати обласної та міської рад, науковці-фахівці з питань державного управління, представники ЗМІ.

Відкриваючи захід, голова Миколаївського РВ АМУ, Миколаївський міський голова **О.Сенкевич** відзначив, що місцеве самоврядування – це особлива публічна влада, найближча до людей, і саме від неї залежить соціально-економічний розвиток міст та територіальних громад: «Проведення зустрічей представників органів місцевого самоврядування з народними депутатами України, науковцями і представниками галузевих інституцій для нас, міських голів, надзвичайно важливе. Разом ми будемо шукати шляхи розв'язання існуючих проблем».

Керівник апарату обласної державної адміністрації **А.Ничипорчук** наголосив на актуальності проведення таких зустрічей та важливості внесення змін до Конституції України щодо децентралізації. Незважаючи на те, що в області створена лише одна об'єднана територіальна громада – Куцурубська – процес з виконання Перспективного плану наразі на Миколаївщині активізувався.

Директор інституту державного управління Чорноморського державного університету ім.Петра Могили, доктор наук з державного управління **В.Ємельянов** підкреслив, що найголовнішим з елементів децентралізації влади є об'єднання територіальних громад. Він зупинився на чинниках, що гальмують цей процес: «Хоча в Україні прийнято необхідні базові нормативні акти, ратифіковано Європейську Хартію місцевого самоврядування, більшість територіальних громад за відсутністю матеріально-технічної бази не спроможні виконувати всі повноваження органів місцевого самоврядування. За 23 роки кількість сільського населення скоротилася на три мільйони осіб, кількість населених пунктів – на 360 одиниць, а кількість

рад збільшилася на 1067, що свідчить про розбалансування системи місцевого самоврядування. Від 70% до 90% сільських, селищних рад дотаційні. Реформа з децентралізації іде несистемно. Подальше реформування включає в себе відповідні зміни не тільки до Конституції України, а й прийняття змін до низки базових нормативно-правових актів».

Про суть необхідних змін до Конституції та стан прийняття відповідних законопроектів розповів народний депутат України **Т.Кремінь**: «Поява Куцурубської територіальної громади – це великий позитив. Із великим задоволенням спостерігаю за тим, як ведеться робота зі створення об'єднаної територіальної громади Баштанщини. Активно над просуванням адміністративних реформ працює Олександр Сенкевич, аналогічна ситуація у багатьох районах області».

На думку парламентаря, проведення таких зустрічей є надзвичайно ефективною допомогою в обговоренні законодавчих ініціатив та регуляторних актів у парламенті, тому народний депутат запропонував залучати до цієї роботи і громадський сектор. Підтримка з боку громадськості має стати одним з рівнів співробітництва органів місцевого самоврядування та органів державної влади. «Після Революції Гідності громадянське середовище в Україні стало абсолютно іншим. Ми бачимо безліч асоціацій учасників АТО, організацій вимушених переселенців, ради волонтерів, людей, які тримають руку на пульсі країни. Ми повинні їм довіряти, бо слід говорити не лише про економічну децентралізацію, а й про децентралізацію ініціатив», - вважає Т. Кремінь.

Первомайський міський голова **Л.Дромашко** та Баштанський міський голова **І.Рубський** поділились проблемами, з якими вони зіткнулись у спробі об'єднання декількох сільських рад та міста в одну об'єднану територіальну громаду.

Окремо учасники заходу обговорили питання розширення повноважень органів місцевого самоврядування у сфері надання адміністративних послуг, реформи освіти, охорони здоров'я та соціального захисту населення.

У ході активної дискусії учасники засідання регіональної платформи об'єдналися у думці, що прискорення процесу внесення змін до Конституції України сприятиме подальшому розвитку місцевого самоврядування та формуванню ефективного механізму публічної влади на місцевому та регіональному рівнях.

8 червня у Житомирі відбулось перше засідання регіональної платформи з вироблення політики у сфері місцевого самоврядування на тему: **«Про необхідність прийняття змін до Конституції України щодо децентралізаційної реформи»**.

У заході взяли участь голови громад та представники органів місцевого само-

АМУ: ХРОНІКА, ПОДІЇ, КОМЕНТАРІ

врядування області, а також народні депутати України Б.Розенблат, П.Дзюблик, В.Кривенко та І.Суслова, заступник голови Житомирської ОДА І.Гундич.

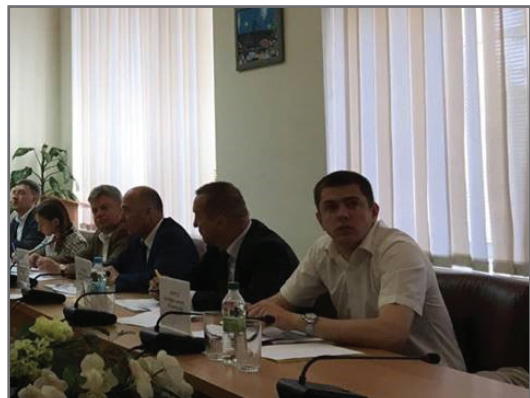
Учасників привітав голова Житомирського регіонального відділення АМУ, Житомирський міський голова **С.Сухомлин**. У ході роботи платформи учасники розглянули та обговорили такі питання:

- зміни до Конституції України в частині децентралізації та першочергові законопроекти та нормативно-правові документи, необхідні для забезпечення повноцінної діяльності органів місцевого самоврядування;
- здобутки, проблеми та перспективи реформи з децентралізації;
- переваги та успіхи бюджетної децентралізації.

Обговорюючи проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування районних рад, його співавтор, народний депутат **П.Дзюблик** зазначив, що цей документ потребує доопрацювання, оскільки немає конституційних підстав для припинення повноважень депутатів відповідних рад.

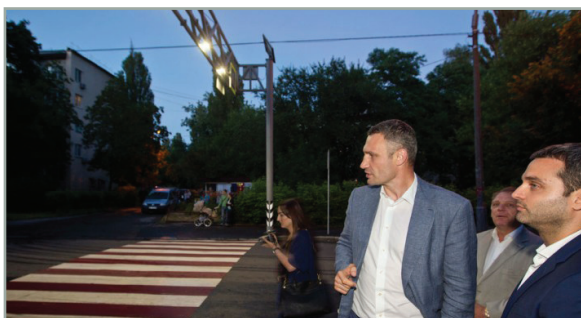
Активну дискусію викликало питання бюджетної децентралізації. Баранівський міський голова **А.Душко** розповів про проблеми фінансування дошкільних та позашкільних закладів та звернувся до депутатів із проханням підтримати Законопроект №4177 «Про внесення змін до пункту 20 Прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу України щодо фінансування закладів соціально-культурної сфери в селах, селищах, містах районного значення», зареєстрований у Парламенті 03.03.2016р.

Усі учасники засідання взяли активну участь у дискусіях регіональної платформи, а присутні парламентарі запевнили, що депутатське об'єднання «За Житомирщину» готове до подальшої активної співпраці з місцевим самоврядуванням, зокрема, у форматі регіональних платформ.

КИЇВ

Столиця реалізує проект нічного освітлення пішохідних переходів

До кінця року на 265 пішохідних переходах міста буде встановлене освітлення, яке працюватиме у нічний час. Пілотний об'єкт облаштовано у Святошинському районі.

«Сьогодні ми презентуємо проект встановлення освітлення пішохідних переходів, яке працюватиме у нічний час. І першим освітлення отримав перехід на вулиці Туполе-

ва. Це пілотний проект і я запропонував внести деякі корективи, зокрема, облаштувати підвищений перехід, який змусить водіїв знижувати швидкість. Ця система добре себе зарекомендувала, і вона відповідає сучасним європейським стандартам безпеки пішоходів», – наголосив Київський міський голова В.Кличко.

Нерегульовані пішохідні переходи обладнуються світлодіодними світильниками, які живляться від сонячних батарей. На реалізацію проекту міська влада виділила 20 мільйонів гривень. До кінця року освітлення буде встановлено на близько 265 пішохідних переходах в усіх районах столиці. При формуванні їх переліку була врахована інформація щодо рівня аварійності на пішохідних переходах. «Впровадження цього проекту дозволить підвищити рівень безпеки дорожнього руху, зменшити кількість ДТП за участю пішоходів. Адже, перш за все, ми маємо піклуватись про безпеку жителів Києва», – сказав Віталій Кличко.

До речі, встановити яскраве освітлення пішохідних переходів у вечірній та нічний час доручили міській владі кияни, зареєструвавши та підтримавши відповідну петицію на сайті електронних петицій до міської влади. Практична реалізація цього проекту демонструє ефективність сервісу петицій.

ЛЬВІВ

Міська рада схвалила програму підтримки територіальних громад, які входять до її юрисдикції

У липні Львівська міська рада затвердила Комплексну програму підтримки соціальної сфери та інфраструктури громад м.Винники та смт Рудно і Брюховичі на 2016-2020 роки. Відповідно до адміністративно-територіального устрою України ці населені пункти належать до міста Львова з власними міською та селищними радами. За Бюджетним кодексом, видатки на освіту, охорону здоров'я, культуру та інфраструктуру здійснюються з загального фонду міського бюджету Львова. Метою Програми є соціально-економічний та культурний розвиток цих територіальних громад.

У Винниках буде проведено капремонт у двох школах, а у третій – зведено добудову, реконструйовано народний дім, клуб та бібліотеку, створено ЦНАП, відремонтовано дороги, освітлення вулиць, збудовано автостанцію

У Рудно передбачається збудувати водогін, реконструювати водопровідні мережі та каналізацію, завершити будівництво амбулаторії та нового корпусу школи, а також відкрити ЦНАП.

У Брюховичах передбачається розширення школи та дитсадка, капремонт дороги до Львова із будівництвом велодоріжки та освітленням, реконструкція бібліотеки та музичної школи; проведення водопровідних мереж та будівництва каналізації.

ТЕРНОПІЛЬ

Термомодернізація житлового фонду триває

У Тернополі цього року 17 багатоповерхових житлових будинків проводять роботи з утеплення на умовах співфінансування: 70% вартості робіт оплачує міська рада, а решту 30% - мешканці самого будинку.

Термомодернізація житлового фонду реалізується в рамках Програми енергоефективності та енергозбереження на 2015-2020 роки, на цілі якої цього року в міському бюджеті передбачено 6,3 млн гривень.

За словами мера Тернополя С.Надала, програма користується популярністю серед жителів міста. «Щодня в управління ЖКГ телефонують у середньому п'ять тернополян, яких цікавить можливість співфінансування на утеплення будинків, встановлення індивідуальних теплових пунктів, заміна вікон у приміщеннях загального користування. На наступний рік вже подано документи на проведення робіт з утеплення та встановлення ІТП на восьми об'єктах», - розповідає міський голова.

Скористатись Програмою термомодернізації на умовах співфінансування може будь-який багатоповерховий будинок на території Тернополя. Для виконання робіт мешканцям необхідно на загальних зборах обрати пріоритетний напрямок термомодернізації, замовити проектно-кошторисну документацію та провести її державну експертизу (в рахунок співфінансування), подати матеріали в управління житлово-комунального господарства, благоустрою та екології та забезпечити фінансування своєї частки.

Примітно, що у 2015 році цією програмою скористалися мешканці дев'ятох багатоповерхівок, на утеплення яких міська рада Тернополя виділила майже 2 млн гривень.

СУМИ

Місто впроваджує роздільне збирання сміття

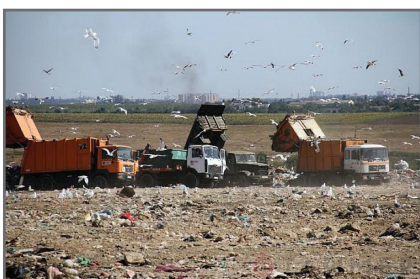
Сучасну схему збирання твердих побутових відходів у Сумах реалізує компанія «А-Муссон», яка обслуговує близько 70% території міста. У різних локаціях міста - парках, скверах та пішохідних зонах - встановлено близько сотні сіток під назвою «Хатинки для пляшок». Крім того, нещодавно база підприємства поповнилася баками нового зразка, так званими «дзвіночками». Їх встановлення у тестовому режимі вже розпочалося. Ці баки оснащені системою мультиліфт з нижньою вилученням сміття. Для цього підприємство закупило ще й спеціальні технічні механізми.

За словами міського голови О.Лисенка, встановлення нестандартних конструкцій для збору сміття - це не просто реалізація прогресивних ініціатив на території міста, а й питання виконання умов договору і самодисципліни сумчан. Крім того, такі новації сприяють зменшенню навантаження на сміттєвий полігон та покращенню стану навколишнього середовища.

Фахівці компанії «А-Муссон» констатують, що лівову частину зібраного сміття становлять пластик і поліетилен, процес розпаду яких триває сотні років. Нововведення ж, започатковані підприємством, дозволяють відправити такі відходи на вторинну переробку.

ОДЕСА

Нові проекти у сфері переробки ТПВ

Одеський міський голова Г.Труханов підписав Меморандуми з іноземними інвесторами щодо реалізації важливих для міста проектів: будівництво сучасного сміттєпереробного підприємства з сортувальною лінією та біогазової станції на полігоні.

Південнокорейська компанія «Ohb Holdings», яка кілька років тому звела аналогічний об'єкт у Рівному, готова вкласти 25 млн доларів у будівництво сортувального комплексу на законсервованому міському звалищі у районі Цементного заводу та сміттєпереробного заводу на полігоні «Дальницькі кар'єри».

Відсортоване на новому комплексі сміття відправлятиметься на завод з переробки ТПВ, де з нього можна буде виробляти альтернативне паливо, вторсировину, компост і будматеріали. Альтернативне паливо RDF (Refuse Derived Fuel - паливо з твердих відходів), яке виготовляється з подрібненого паперу, дерева, гуми, шкіри, упаковки тетрапак, текстилю, полімерів, синтетичних волокон та інших відходів (за винятком скла, каміння, металів і хлормістких матеріалів), розглядається як основна продукція заводу. Згідно з попередніми підрахунками, 150 кг такого палива за енергетичною калорійністю еквівалентні 100 кг кам'яного вугілля.

Ще один проект передбачає видобуток на полігоні «Дальницькі кар'єри» звалищного газу для виробництва електроенергії. Біогазовий комплекс з двох модулів готова побудувати американська компанія ЛНК. Об'єкт, загальна вартість якого оцінюється у 4 млн доларів, буде введений в експлуатацію у дві черги.

На зведення нових об'єктів необхідно не менше року. За цей час міська влада має намір впровадити нову логістику вивезення і контейнеризації сміття, придбати нові сміттєвози.

ВІННИЦЯ

Введено в дію найпотужнішу в Україні котельню на твердому паливі

15 липня у Вінниці введено в дію нову котельню, що обслуговуватиме 8 тисяч жителів мікрорайону «Тяжилів» та військового містечка - 48 будинків, школу й два дитячі садочки. Урочисто запустив роботу нової котельні Прем'єр-міністр України В.Гройсман.

Два твердопаливних котла загальною потужністю 5,2 МВт працюватимуть на щепі, завдяки чому місто зможе щороку економити природний газ, електроенергію та зменшити викиди CO₂.

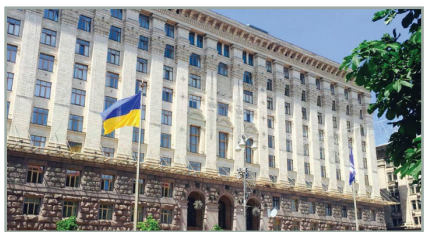
Крім того, покращиться теплопостачання та гаряче водопостачання мікрорайону. В рамках будівництва нової котельні було реконструйовано всю систему теплопостачання, а також стару котельню, де встановлено три нових газових котла загальною потужністю 18 МВт, які вмикатимуться тільки під час сильних морозів. Система «Scada» автоматично регулюватиме параметри теплоносія.

Нову котельню КП «Вінницяміськтеплоенерго» збудувало у співпраці з швейцарцями - для реконструкції системи теплопостачання мікрорайону отримано грант в сумі 6,6 млн швейцарських франків.

Нова альтернативна котельня коштувала 226 млн грн, з яких 58,3 млн - кошти української сторони. За підрахунками експертів, котельня окупиться за 6 років.

КИЇВ

Столиця запроваджує механізм здешевлення «теплых» кредитів із місцевого бюджету

У липні Київська міська рада схвалила положення про стимулювання впровадження енергоефективних заходів у багатоквартирних будинках шляхом відшкодування частини кредитів.

Це положення закладає механізм відшкодування з міського бюджету 30% тіла кредитів на проведення термомодернізації і утеплення багатоквартирних будинків, де діє ОСББ або ЖБК. Мешканці можуть здійснювати реновацію своїх будинків на умовах співфінансування.

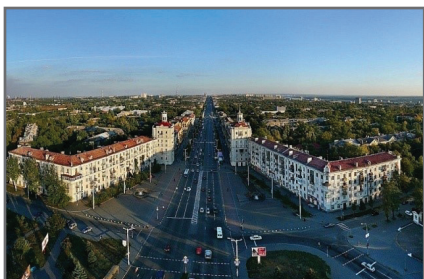
Запровадження механізму здешевлення кредитів із місцевого бюджету передбачено Меморандумом про партнерство між містом Києвом та Держенергоефективності.

Суть прийнятого рішення полягає у тому, що тіло кредиту на термомодернізацію буде повернуте на 60-70%. Програма передбачає, що 40% кредиту в частині вартості матеріалів та обладнання відшкодовує Держагентство з енергоефективності, а 30% тіла кредиту - місто Київ. Тобто, на кожну 1 гривню з місцевого бюджету залучається 1 гривня з державного бюджету та 1,5 гривні коштів самих мешканців. Граничний розмір відшкодування з міського бюджету становить 14 тисяч гривень у розрахунку на одну квартиру в рік.

Положення розроблено в рамках виконання Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016-2020 роки, якою передбачене щорічне виділення фінансування з місцевого бюджету в сумі не менше 4 млн грн.

ЗАПОРІЖЖЯ

На розвиток інфраструктури та заходи з енергозбереження місто залучить кредитні кошти ЄІБ

Запоріжжя візьме участь у «Програмі розвитку муніципальної інфраструктури України», яка реалізується в рамках Угоди з Європейським інвестиційним банком (ЄІБ). Місто отримає від ЄІБ кошти у сумі понад 95 млн євро на енергоефективну модернізацію під 3% річних. Кредитні кошти залучать п'ять комунальних підприємств Запоріжжя.

Концерн «Міські теплові мережі» візьме позику у 22,770 млн євро для технічного переоснащення котлів, систем автоматизованого контролю, встановлення і реконструкції теплообмінників.

КП «Водоканал» залучить кошти в обсязі до 48,405 млн євро для реалізації проекту з будівництва і реконструкції об'єктів водопостачання та водовідведення.

КП «Запорізьке енергетичне агентство» зможе отримати до 15,375 млн євро для термомодернізації бюджетних будівель (заміна вікон на енергоефективні, встановлення входних дверей з утепленням, заміна старих радіаторів на біметалічні, утеплення зовнішніх стін, даху, підвального перекриття, модернізація внутрішньої системи опалення та теплових ввідів).

КП «Комунсантрансекологія» розраховує отримати позику у розмірі до 2,068 млн євро на будівництво полігону ТПВ №3.

КП «Запоріжмиськвітло» передбачає отримати 8,272 млн євро на модернізацію мереж зовнішнього освітлення із використанням світлодіодних світильників.

До прийняття остаточного рішення про залучення позик Європейського інвестбанку на розвиток міста будуть проведені громадські слухання. Міська влада сподівається на підтримку жителів.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ПРОЕКТ “РОЗРОБКА КУРСУ НА ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ” (ПУЛЬС)

Діалог Асоціації міст України з Урядом триває

18 липня Прем'єр-міністр України В.Гройсман провів нараду, на якій розглядалися проблемні питання місцевого самоврядування, викладені у Зверненні XII Українського муніципального форуму. Асоціацію на засіданні представляли міські голови обласних центрів, а також виконавчий директор АМУ М.Пітцик та його перший заступник О.Слобожан.

Нарада проходила за участі профільних віце-прем'єр-міністрів, керівників галузевих міністерств та центральних органів влади.

До порядку денного було включено такі питання:

- Про стан та перспективи розвитку житлово-комунального господарства. Підготовка до зимово-опалювального сезону 2016/2017 рр.
- Тарифна політика.
- Про стан державної політики у сфері енергозбереження та енергоефективності.
- Державна підтримка населення пільги та субсидії на житлово-комунальні послуги.
- Бюджетна та податкова децентралізація, основні напрями щодо формування місцевих бюджетів на 2017 рік.
- Реформування системи освіти, у тому числі професійно-технічної, та охорони здоров'я.

У вступному слові **Прем'єр-міністр України В.Гройсман** закликав місцеві влади запроваджувати заходи з енергоефективності, що дозволять за декілька років досягнути енергетичної незалежності, зменшити рахунки громадян за споживання енергоносіїв у 2-3 рази та забезпечити створення нових робочих місць у громадах.

Голова Уряду закликав міських голів до співпраці і партнерства з питань розвитку місцевого самоврядування. «Я є абсолютно вашим однодумцем, розуміюся у предметі, з чим ви стикаєтеся щодня. І хотів би, щоби ми з вами побудували аполітичний, але відповідальний і абсолютно патріотичний тандем, який дозволить нам спільно - і Уряду, і органам місцевого самоврядування - сформувати якісні

умови життя для людей. Без вас цього не буде», - наголосив В.Гройсман.

В ході обговорення та дискусії **міські голови озвучили проблеми** місцевого самоврядування та **висловили пропозиції**.

Провести широку **інформаційно-роз'яснювальну кампанію щодо державної тарифної політики та підтримки населення через пільги та субсидії на житлово-комунальні послуги**.

Доцільно залучити до роз'яснювальної роботи організації волонтерського руху спільно з представниками органів державної влади. Інформаційні заходи можна проводити у бі-

бліотеках, школах, лікарнях, дитсадках. Окремо наголошувалося на випадках недоотримання місцевими бюджетами коштів для фінансування з Державного бюджету розрахунків по пільгах і субсидіях на житлово-комунальні послуги.

Знайшла підтримку учасників пропозиція щодо **монетизації пільг та субсидій** на житлово-комунальні послуги та **компенсації за пільгове перевезення** окремих категорій громадян. До речі, АМУ останніми роками неодноразово пропонувала Уряду перейти на адресність пільг через їх монетизацію.

Від міських голів прозвучали скарги щодо неналежного функціонування системи Prozorro, яка потребує удосконалення. Окрім того, існує проблема блокування Анти-монопольним комітетом **тендерних закупівель** органів місцевого самоврядування.

Щодо проблем фінансування **професійно-технічної освіти** мери міст висловилися за доцільність фінансування закладів ПТО із обласних бюджетів. При цьому, якщо міста обласного значення мають можливість та бажання - з відповідних міських бюджетів за умови передачі закладів у комунальну власність відповідної територіальної громади. Але порядок передачі майна ПТУ у комунальну власність є надто складний і потребує спрощення. АМУ нагадала, що у цьому році до місцевих бюджетів потрібно спрямувати ще 1,5 млрд грн стабілізаційної дотації, передбаченої у Держбюджеті для фінансування закладів професійно-технічної освіти.

З метою недопущення соціальних негараздів та зриву опалювального сезону через блокування роботи підприємств теплокомуненерго із-за боргів перед постачальником природного газу (які виникли через різницю в тарифах) міські голови звернулися до Прем'єр-міністра з проханням внести зміни у відповідні урядові постанови та розробити зміни до законодавства, а також вирішити питання погашення підприємствам житлово-комунального господарства заборгованості з різниці в тарифах, що виникла у попередні періоди.

Очікує підписання Президентом прийнятий парламентом 7 липня 2016 року Закон «Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання у сферах теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення» (законопроект №2706 від 22.04.2015) спрямований саме на вирішення цих проблем.

В ході обговорення питання **формування тарифів на послуги поводження з побутовими відходами**, в тому числі на їх переробку та захоронення, міські голови висловили підтримку схеми затвердження цих тарифів органами місцевого самоврядування, запропонованої у законопроекті «Про житлово-комунальні послуги» (№1581-д від 10.12.2015).

Практично всі керівники міст наголошували, що у поточному році потребують перегляду у бік **збільшення обсяги освітньої та медичної субвенцій** для місцевих бюджетів. Чинниками впливу є підвищення заробітної плати, зростання рівня інфляції, вартості комунальних послуг та енергоносіїв, додаткові потреби для обслуговування громадян, переміщених із тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції.

Всі учасники наради висловилися за корисність таких зустрічей і домовилися їх проводити раз у квартал. Наступна зустріч Прем'єр-Міністра України В.Гройсмана з міськими головами планується у вересні.

Детально про XII Український муніципальний форум, що проходив в Одесі, можна прочитати у попередньому випуску Вісника (№131) та на сайті АМУ www.auc.org.ua

РОЗ'ЯСНЮЄ:**Центр аналізу та розробки
законодавства****Про правові підстави продажу житлового будинку
комунальної власності**

Відповідно до пункту 30 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільської, селищної, міської ради відноситься прийняття рішень щодо відчуження відповідно до закону комунального майна. Відповідно до частини п'ятої статті 60 цього ж Закону, органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі виконують усі майнові операції, можуть передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, здавати їх в оренду, продавати і купувати, використовувати як заставу, вирішувати питання їхнього відчуження, визначати в угодах та договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються та передаються у користування і оренду.

У зверненні зазначено, що право комунальної власності на житловий будинок набуто як відумерла спадщина. В такому разі житловий будинок не відноситься до майна, відчуження якого здійснюється згідно з Законом України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» (частина перша статті 1 «Сфера застосування Закону»). Таким чином законодавством не встановлено спеціального порядку продажу органом місцевого самоврядування саме такого майна. В цьому випадку, на нашу думку, варто користуватися загальними нормами Цивільного кодексу України (Параграфом 1 Глави 54). Зокрема, звертаємо увагу на норми статті 657 Цивільного кодексу України, відповідно до яких договір купівлі-продажу житлового будинку укладається у письмовій формі і підлягає нотаріальному посвідченню.

Разом з тим, відповідно до частини шостої статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» доцільність, порядок та умови відчуження об'єктів права комунальної власності визначаються відповідною радою. Таким чином рекомендуємо розробити Положення (порядок) про порядок передачі в оренду, відчуження та списання комунального майна, що є комунальною власністю територіальної громади, та затвердити його на сесії сільської ради.

Таке положення може включати наступні розділи:

1. Загальні положення (визначення термінів, сфери застосування положення).

2. Порядок передачі в оренду комунального майна, що є комунальною власністю територіальної громади (визначення термінів; формування конкурсної комісії, оцінка майна, вимоги до оголошення, умови проведення конкурсу; укладання договору оренди; суборенда; умови ремонту об'єкта, переданого в оренду; припинення та розірвання договору оренди; контроль за використання майна, переданого в оренду).

3. Порядок продажу (відчуження) об'єктів комунальної власності (визначення термінів; формування конкурсної комісії; підготовка та проведення конкурсу, аукціону; оцінка майна; відчуження комунального майна).

Разом з тим, якщо такий продаж це поодинокий випадок, таке положення можна не приймати, а врегулювати це питання окремим рішенням ради. При відчуженні житлово будинку, звертаємо увагу на необхідність врахування вимог частини сьомої статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»: майнові операції, які здійснюються органами місцевого самоврядування з об'єктами права комунальної власності, не повинні ослаблювати економічних основ місцевого самоврядування, зменшувати обсяг та погіршувати умови надання послуг населенню. З метою дотримання таких норм радимо відчуження майна проводити на аукціонах або конкурсах самостійно або через спеціалізований суб'єкт господарювання, який здійснює продаж таких об'єктів (товарну біржу).

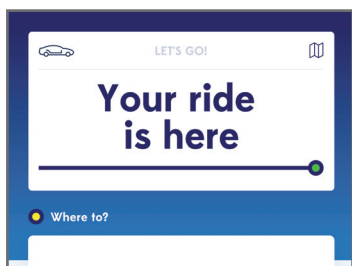
Враховуючи практику інших органів місцевого самоврядування, пропонуємо такий продаж житлового будинку комунальної власності доручити здійснити товарній біржі, яка зможе професійно надати допомогу з організації та проведення оцінки майна та його продажу. Визначення такого спеціалізованого суб'єкта господарювання не потребує спеціальної процедури, окрім випадків на які розповсюджуються норми Закону України «Про здійснення державних закупівель».

*Підготовлено експертами Проекту ПУЛЬС
на звернення Яськівської сільської ради Одеської області*

*** Досвід європейських міст

Гельсінкі (Фінляндія)

НОВИЙ МОБІЛЬНИЙ ДОДАТОК «ВСЕ ВКЛЮЧЕНО» ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

У столиці Фінляндії Гельсінкі цього літа запуснено в дію новий додаток до мобільних пристроїв, покликаний спростити доступ до інформації для користувачів громадського транспорту. «Whim app» - це один з перших у світі додатків, який має охопити всі мережі громадського транспорту у всіх містах країни.

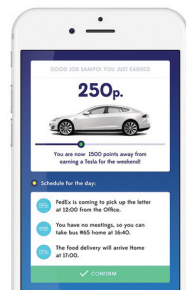
Програму створено на базі концепції Finnish MaaS (мобільність як послуга). Компанія-розробник протягом шести років планувала та вела переговори з підприємствами, урядовими структурами, владою міст.

Програма закачана у пристрій та синхронізована з календарем користувача дозволяє заздалегідь спланувати маршрути й оплатити квитки.

Квитки на автобус, поїзд, велосипед, таксі і, навіть, угоди на прокат автомобілів компанії Sixt, можна придбати через «Whim app». Крім того, додаток пропонує як місячні пакети оплати, так і поїздки за принципом «плати, коли їдеш».

Компанія-розробник вже уклала угоди з Фінською залізницею та з компанією, що управляє міським громадським транспортом. Додаток зараз експлуатується у тестовому режимі з кількома клієнтами, що допоможе операторам перевірити поточну мобільну технологію і внести відповідні зміни.

До кінця літа мобільний додаток працюватиме регіоні міста Гельсінкі і до кінця 2016 року будуть приєднані ще два міста.

Голуей (Ірландія)

МІСТО ОТРИМАЛО ВИЗНАННЯ СВОЇХ ЗУСИЛЬ У ЗБЕРЕЖЕННІ ДОВКІЛЛЯ

Голуей здобув перемогу на другому щорічному конкурсі Європейський Зелений Лист, метою якого є визнання зобов'язань міст щодо поліпшення екології та стану довкілля з фокусом на зусилля, що сприяють сталому розвитку та створенню нових робочих місць.

Ірландське місто було обране переможцем за його підхід до підтримки та зеленого розвитку середнього і малого підприємництва, а також за ентузіазм і прагнення стати Зеленим Послом у 2017 році і надалі.

Журі конкурсу було вражене високим рівнем участі громадян у Голуєї, особливо молоді, та підкреслило долучення міста до різноманітних ініціатив ЄС.

Європейський Зелений Лист – це ініціатива Європейської Комісії, націлена на урбаністичні території з населенням від 20 тис. до 100 тис. людей. Починаючи з 2015 року, щороку приз буде присуджуватися місту, яке демонструє добрі екологічні досягнення та прихильність до зеленого зростання, а також та прагне ак-

тивно розвивати екологічну свідомість городян.

Присвоєння містам Звання Європейська Зелена Столиця, започатковане у 2008 році, є однією з подібних ініціатив. Після її успіху багато невеликих міст намагалися домогтися визнання ЄС за свої зусилля та відданість ідеї сталого розвитку та охорони навколишнього середовища. У відповідь Європейська Комісія у 2015 році оголосила про нову пілотну ініціативу - Європейський Зелений Лист.

Вайц (Австрія)

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ У МІСЬКИХ ШКОЛАХ ЗА ПРИНЦИПОМ 50X50

Муніципалітет Вейц включив метод 50X50 у План Сталого Енергетичного Розвитку та розпочав проекти у трьох міських школах. Цей метод спрямований на мобілізацію економного використання енергетичних ресурсів у школах через зростання обізнаності учнів та залучення їх у діяльність з енергозбереження.

Суть методу полягає у тому, що муніципалітет та школа підписують контракт 50x50: кошти, збережені завдяки енергоощадності діляться порівну між школою та містом, яке до речі, оплачує енергетичні рахунки шкіл.

Проект 50x50 дає муніципалітету можливість зменшити рахунки за енергоносії та викиди CO₂ у повітря, в той же час школа отримує додаткові кошти для інвестування у подальші енергоощадні заходи та інші потреби.

Школярі реалізують заходи і розширюють свої знання у питаннях збереження енергії. Така діяльність надихає батьків слідувати прикладу своїх дітей та економно ставитися до ресурсів.

В рамках проекту у школах створюються команди учнів, які вивчають потенціал можливої економії енергії та готують енергоплан. Заходи спрямовуються на зменшення споживання електрики і тепла, але також можна економити воду або зменшувати обсяги сміття. Наступний важливий крок – переконати всю школу долучитися до економії енергії. Команда розробляє пости, буклети або маленькі відео для промоції своїх ідей. Перші результати стають зрозумілими через рік. Тоді школа отримує кошти і вирішує, куди їх вкладати.

У Вайці до проекту 50x50 залучено три школи. У перший рік вони отримали близько 1 560 євро завдяки економії електроенергії. Учні вимикали світло і комп'ютери у класах тощо. Всюди були розвішені нагадування і пости відповідного змісту. У кожному класі було призначено «енергоменеджера», який відповідав за виконання заходів економії. Далі в одній зі шкіл енергокоманда визначила, що у класних кімнатах занадто тепло і температуру було зменшено на 2 градуси. Це допомогло за рік зекономити 10% теплової енергії і отримати 1000 євро. Цьому прикладу послідували й інші школи. Зважаючи на успішність проекту муніципалітет вирішив залучити до нього й інші міські школи.

Піготовлено за матеріалами сайтів

<https://eu-smartcities.eu> та <http://www.covenantofmayors.eu/>

МАКІВ ПОКАЗУЄ ПРИКЛАД

Питання децентралізації нині активно обговорюють. Є різні думки з цього приводу. Але, найголовніше, селяни зрозуміли, що об'єднатись і працювати разом набагато продуктивніше та вигідніше, ніж поодинці.

На Хмельниччині вже створено двадцять дві об'єднаних територіальних громади.

*Цікавилися в **Анатолія Кушніра** — голови Маківської сільської об'єднаної територіальної громади, що сьогодні напрацьовано та зроблено і які чергові завдання стоять перед громадою.*

— Наша громада об'єднує 7700 жителів і 8 населених пунктів. Юрисдикція ради поширюється на територію понад 100 квадратних кілометрів.

Вважаю, що процес децентралізації — правильний напрямок на шляху до розвитку села, міста та покращення життя людей. Ми самі приймаємо рішення, що насамперед потрібно зробити у нашому домі, а не чекати вказівок із Києва. Бо там ніхто не може знати наші проблеми краще, ніж ми самі. Зрештою, вони і не повинні їх вирішувати, єдине що має бути — певна підтримка з державного бюджету та відповідний контроль. Переконалися, що об'єднані громади — це остаточна ліквідація радянської влади на рівні районів.

Сьогодні у нас є ресурси — місцевий бюджет громади складає 28 мільйонів 327 тисяч гривень. Освітня субвенція достатня, тож маємо змогу доплачувати педагогам 20 відсотків до зарплати за престижність. Учнів початкових класів харчуємо безкоштовно. До нового навчального року плануємо зробити поточний ремонт у п'яти школах, що функціонують на території громади. Повністю замінили вікна у дитячих садочках, де виховується майже 200 дітей. Невдовзі плануємо у навчальних та дошкільних закладах перейти на твердопаливні котли. А це — значна економія грошей.

Ще величезна проблема — зайнятість населення. У громаді — 4200 осіб працездатного віку, але лише трохи більше 800 чоловік сплачують податок на доходи фізичних осіб. Постає питання, а що робить решта? Як безробітні зареєстровані в центрі зайнятості майже 150 осіб. На мою думку, перш за все потрібно ліквідувати тіньову зайнятість. Відтак люди будуть більш-менш соціально захищені та й бюджет зросте за рахунок податків.

Щодо благоустрою та розвитку інфраструктури, то нам з державного бюджету також виділено майже 5,5 мільйона гривень субвенції. Хочемо закупити сміттєзбиральну машину і 30 контейнерів для твердих побутових відходів. Хоча сміття ми вивозимо вже давно. Ця послуга коштує п'ять гривень з кожної людини. Фактично це недорого, але більше 40 відсотків домогосподарств не сплачують за збір і вивезення побутових відходів. Нав'язати людям платну послугу, враховуючи Закон України «Про захист прав споживачів», ми не мали права. Куди вони дівали сміття, можна тільки здогадуватися: викидали в яри, лісосмуги... Тож, придбавши необхідний реманент, сподіваємося, що цю проблему вирішимо.

На ремонт та утримання сільських доріг у громаді плануємо витратити понад мільйон гривень. Зробили освітлення вулиці в Макові. Згодом відремонтуємо або встановимо нові ліхтарі у кожному населеному пункті.

У всіх селах працюють люди по догляду за цвинтарями, які отримують заробітну

плату з місцевого бюджету. Вони слідкують за порядком, вирубують хащі, скошують траву, вивозять штучні вінки та квіти на сміттєзвалище. Ми маємо шанувати і доглядати могили наших предків.

Ще плануємо впорядкувати парк у селі Михайлівка, який був одним із найкращих у Європі, і є пам'яткою XVIII століття.

Словом, планів та задумів вистачає, як і проблем. До прикладу, медична субвенція, яка розраховується на одного жителя, повністю надходить в бюджет громади, а від нас — йде в районний бюджет на утримання центральної райлікарні — 68 відсотків суми, та в міську громаду центру первинної медико-санітарної допомоги на утримання амбулаторії і ФАПів. Дефіцит коштів по первинній медицині складає 500 тисяч гривень, або 36 відсотків. От так сформований бюджет, з таким недофінансуванням. На жаль, чинне законодавство не дає нам можливості управляти первинним рівнем медичної допомоги, бо створення центру первинної медико-санітарної допомоги не під силу нашій громаді, а через амбулаторію — не маємо права.

Та, попри все, переваги у об'єднанні громад — очевидні. Ми самі господарюємо, вирішуємо, що насамперед потрібно зробити, куди вкрай необхідно вкласти спільну копійку. Певну роботу сьогодні вже зроблено, попереду — ще довга дорога до успіху. Однак щиро сподіваюся, що настав той довгоочікуваний час змін, які принесуть користь не лише українському селу, а й нашому суспільству в цілому.

Газета «Погільські вісті»
<http://pvisti.info/>

ТЯЧІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА РОЗПОВІВ ПРО ПЕРШІ УСПІХИ ОБ'ЄДНАНОЇ ГРОМАДИ

Нещодавно у Тячівській об'єднаній громаді підвели підсумки першого півріччя. Якими були ці півроку для першої міської ОТГ Закарпаття – про це та інше цікавимося у Тячівського міського голови Івана Ковача.

Які проекти будуть реалізовуватись найближчим часом у громаді, про ремонти у школах та дитсадках, будівництво сміттєпереробного заводу, перспективи розвитку туризму, міжнародні зв'язки – відповіді на ці та інші питання читайте в нашому інтерв'ю.

«Зараз у нас є чітке бачення фінансових надходжень»

Іване Івановичу, на останній сесії Ви озвучили вагому цифру перевиконання бюджету за I півріччя – 17,4 млн. грн. Як вдалося їх заробити?

На такий результат не міг розраховувати ні я, ні фінансисти, адже чіткого бачення, як буде працювати бюджет громади, у нас не було. Розраховували бюджет громади вперше, і це було непросто. Коли ми формували бюджет, то, звичайно, ставили мінімальні показники. А зараз у нас вже є чітке бачення основних платників по різних видах податків. І ми можемо розрахувати надходження щомісяця, плюс-мінус 50-70 тисяч гривень.

Приємно було, що деякі платники ПДФО, як, скажімо, ДП «Ламелла», ТОВ «Шкала-Енерджі», бюджетна сфера, по-перше, збільшили розмір заробітної плати, а по-друге, не допустили зменшення кількості платників податків. А один з наших

основних платників – підприємство, яке займається авіап перевезеннями, – різко збільшило заробітну плату (вона у них у доларах). За рахунок цього отримали додатково 2,8-2,9 мільйона, які ми не передбачали. А щодо деяких платників взагалі не знали, що вони будуть у нас сплачувати ПДФО, і не враховували їх у базу.

Але ця цифра не є такою вже значимою, тому що за останні два місяці ми мало що фінансували, а роботи треба було проводити, для цього був найкращий період. Тому і за тротуари по Армійській, і за вулицю Комсомольську будемо платити тільки тепер.

Тобто у другій половині року робіт на різних об'єктах в об'єднаній громаді побільшає?

Однозначно. От мені закидають, що я не говорю про конкретні строки. А як я можу говорити про конкретні строки, поки немає цифр? А тепер є сума, під яку маємо конкретні об'єкти. Вони відомі громаді, їх перелік є на сайті, у казначействі... Це капітальний ремонт дороги на с.Лазі, реконструкція першого поверху адмінбудівлі під ЦНАП, дорога від вул.Леонтовича у Тячеві до кінця с.Тячівка, капітальний ремонт вул.Шевченка, капремонт тротуарів та ливнева каналізація по вул.Армійській, реконструкція котельні Тячівського ДНЗ №5 під альтернативне опалення, спортмайданчик на території Руськополівської ЗОШ І-ІІІ ст., капітальний ремонт Руськополівського ДНЗ №2, будівництво мережі вуличного освітлення в с.Лазі), капітальний ремонт тротуарів та прилеглої території вулиць Вайди і Партизанської у м.Тячів. Останній проект якраз на стадії обговорення. Також плануємо відремонтувати вулицю Львівську.

А скільки державних коштів вдалося залучити?

7,1 млн. грн. субвенції на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад. Вони надходять щомісяця – по 780 тис. грн. і чітко розподілені між об'єктами, які затвердили на попередній сесії. Це реконструкція 1-го поверху адмінбудівлі по вул.Нересенській для розташування ЦНАПу, капітальний ремонт дороги по вул.Травнева в с.Руське Поле, регулювання потічка «Голубий Дунай» в м.Тячів, капітальний ремонт автодороги км 1+630 км 2+600 між населеними пунктами Тячів та с.Тячівка, капітальний ремонт вул.Центральна, км 0+000 км 1+630 в с.Тячівка, капітальний ремонт тротуарів та елементів благоустрою по вул.Армійській від перехрестя вулиць Армійська-Гетьмана Мазепи до перехрестя вулиць Армійська-Слов'янська в м.Тячів. Ми теж маємо обов'язкову частину в їх фінансуванні.

4 млн. нам виділили з Державного фонду регіонального розвитку на будівництво спорткомплексу. 3,4 млн. грн. отримали на будівництво дороги в с.Лазі. Додали до них 2 мільйони з нашого бюджету. Загалом, цього року на цю дорогу піде понад 5 млн. грн.

А коли плануєте почати ремонт цього напрямку?

Почнемо, як тільки підрядник завершить ремонт дороги до с.Тячівка. Наступного року роботи продовжаться. Нам взагалі лячно було братися за цю дорогу, яка 25 років взагалі не ремонтувалася.

Державні кошти до кінця року освоїте?

У нас нема іншого вибору. Навіть страшно подумати, що буде, якщо не освоїмо. Тоді наступного року нам ні копійки не дадуть, і довіри до нас більше не буде.

Іване Івановичу, чи буде цього року завершено будівництво спорткомплексу?

Так. Єдине поки не вирішене питання – це покриття. Ми б хотіли встановити паркет спортивного призначення, який відповідатиме останнім європейським вимогам і дасть змогу проводити міжнародні змагання. Загалом, на цьому об'єкті складений чіткий графік робіт. Поки що все йде за планом.

Після відкриття спорткомплексу Тячівську ДЮСШ перемістять туди?

Буде складений графік, за яким будуть займатись і вихованці відділень Тячівської ДЮСШ, і всі інші. Там будуть тренерські приміщення, роздягалки, душові. Є й хороша адміністративна частина.

Чи буде можливість проводити у спорткомплексі уроки фізкультури для учнів тячівських шкіл?

Він буде відкритий цілий день. Тож якщо тячівські школи виявлять таке бажання, то однозначно.

А пересічні громадяни матимуть доступ до спортивної споруди?

Обов'язково. Дамо доступ усім, але будемо просити, щоб це було організовано. Це ж не тільки для ДЮСШ. У такому випадку має бути організатор, відповідальна особа.

Як іде реконструкція приміщення під ЦНАП?

Ми планували, що закінчимо реконструкцію в липні, але з технічних причин довелося вносити багато корективів у попередній кошторис. Ми почали з даху, де запланували вісім кабінетів, але коли почали працювати, виявилось зовсім не те, що ми чекали. Але до осені ми закінчимо реконструкцію приміщення під ЦНАП. У цього приміщення буде чітко виражене функціональне призначення – туди будуть переміщені всі комунальні приміщення, в які людям треба звертатися. Там буде реєстраційна, а з нового року – паспортна служба, будуть землевпорядні, архітектурно-будівельні підприємства. Громадянин у ЦНАПі повинен отримати всі послуги, які надає держава.

А реконструкція «Голубого Дунаю»?

Цього року закінчимо першу чергу проекту – від мостика до впадіння у Тису. На це піде 1,5 млн. грн.

Цього літа школи громади отримали бюджетні кошти на ремонт. Розкажіть про це детальніше.

Загалом, на освіту цього року ми виділили 2,7 млн. грн. Йдеться не тільки про ремонт. Кошти спрямували також на харчування школярів (розширили пільгову категорію). А на попередній сесії виділили кошти на оздоровлення. З директорами шкіл ми домовились так: у кожній школі за пропозицією директора ми робимо поточні ремонти на суму 200-250 тис. грн. Ми сказали: ви визначаєте пріоритет, а за нами – документація, кошти і бригади. І так вийшло, що ми на кожну з семи шкіл дали по 300 тисяч.

В яких школах ситуація була найгіршою?

Критичною була ситуація з дахом в Округлянській ЗОШ І-ІІ ст. Наразі там ремонт уже повністю завершено.

Бригади працюють практично по всіх школах. Ремонти дуже різні: є школи, де санвузли ремонтують, а от в Руськополівській школі на трьох поверхах взагалі не було освітлення. Крім того, розпочали капітальний ремонт дитсадку у Руському Полі (1,3 млн. грн.), – будемо міняти тепло-, водопостачання... Розпочали роботи з реконструкції котельні під альтернативне опалення у дитсадку по вул.Комсомольській у Тячеві. Минулоріч ми виконали таку реконструкцію у ДНЗ по вул.Вайди, і результати нас порадували, бо економія складала 54-62%.

Під час минулої розмови Ви говорили про плани щодо розширення Тячівського ДНЗ №1. То коли побільшає місць у цьому дитсадочку?

На наступний рік ми обрали п'ять проектів, три з яких соціальні. Це добудова на 60 місць ДНЗ №1, будівництво нового дитсадку у с.Тячівка, реконструкція Тячівської ЗОШ І-ІІІ ст. №1 з метою енергозбереження (утеплення стін і покрівлі, заміна

системи опалення, вікон). Розробка цих проектів на стадії завершення. Наступного року будемо їх фінансувати.

Крім цього, однозначно будемо закінчувати дорогу Тячів-Лази-Округла, будемо обирати значимі проекти у Руському Полі. Скоріш за все, це буде вулиця Головна – 4 кілометри від центральної дороги до села, яка потребує капітального ремонту. Це непростий проект у плані фінансування, тож будемо надіятися на Державний фонд регіонального розвитку, і субвенцію на розвиток об'єднаної громади будемо направляти на ці об'єкти.

Чи виправдовують сподівання інвестори, які мають намір збудувати у Тячеві сміттєпереробний завод?

13 липня в присутності голови Закарпатської ОДА відбулася наша зустріч з власником підприємства, яке виробляє технології для заводу, та керівником проекту з Фінляндії. Вона була плідною, і губернатор підтримав цей проект. Ми запрошені на зустріч до Фінляндії, де матимемо можливість побачити, як працює завод, який виготовляє технології з переробки сміття. Узгоджуємо з ОДА та Міністерством екології дату поїздки. А поки тут, на місці, йдуть передпроектні роботи: робиться екологічний паспорт земельної ділянки, проводяться обміри, проби ґрунтів і т.д. Цим займається одна з провідних київських фірм, яку найняв інвестор. А на етапі проектування технологій працюватимуть фінські спеціалісти. Тобто на сьогодні задеклароване обома сторонами виконується. Маю надію, що цей непростий проект буде завершений. Він потребуватиме мобілізації не лише з боку інвестора, а й багатьох управлінських рішень на рівні держави – дозволи на будівництво, на експлуатацію, висновки Мінекології і т.д. Поки що підстав казати про те, що щось не виконується, у мене немає.

Чи варто тячівцям найближчим часом очікувати підвищення тарифів на водопостачання?

Я буду робити все для того, щоб ті тарифи, які ми затвердили, залишилися такими, як є. Специфіка нашого міста така, що мережі і будівлі експлуатує районне підприємство.

До речі, ми звернулися з листом до районної ради, і я сподіваюся, будуть прийняті управлінські рішення для того, щоб виконати спільні рішення району і міста про передачу мереж водопостачання і каналізації разом з будівлями на баланс міської ради. І однозначно, в майбутньому треба розглядати питання очисних споруд, проект яких уже на експертизі. Одним із пунктів наших домовленостей з фінським інвестором є те, що наступного року вийдемо на угоду будівництва підприємства з водоочищення на території міста. Шукаємо інших інвесторів. Остаточну картину будемо мати, коли проект пройде експертизу. Це одне з найболючіших місць будь-якого населеного пункту, і не лише Закарпаття. А поки цього року, я думаю, пройдемо шлях передачі мереж і будівель на баланс комунального підприємства міста і будемо разом думати, як зробити цю послугу стабільною хоча б на 2-3 роки.

До речі, великі мережі водопостачання місто за ці роки відремонтувало. Ми встановили підвідні водопроводи у мікрорайонах по вул.Вайди та Незалежності, Шапошнікова та Промисловій. Де можуть бути втрати? Думаю, на внутрішньобудинкових мережах водопостачання. Це кропітка робота – привести до ладу так звану нижню розводку. Зі свого боку, ми готові розглядати фінансову участь у цих проектах, брати на себе проектні роботи. Але закон каже, що треба створювати ОСББ (об'єднання співвласників багатоквартирних будинків).

До речі, скільки ОСББ діє у місті?

Зараз їх створено два: в одному будинку по вул.Вайди та в гуртожитку на Про-

мисловій. Будемо пробувати розбудити наших людей у цьому плані. До речі, з ініціаторами створення ОСББ по вул. Шапошнікова їздили до Хуста, дивились, як у них ОСББ працюють. До нас приїжджали міжнародні спеціалісти, але людей важко розбудити. Хоча є і своя специфіка: скажімо, на Шапошнікова квартири рахуються за тячівцями, які живуть у нових мікрорайонах. Також свою роль відіграє те, що у Тячеві – індивідуальне опалення квартир. Але так, як дають кошти для ОСББ на проекти з енергоефективності, не дають ні на що. А ще можна залучати чудові кредити. Я дуже надіявся, що спрацюють ініціатори створення ОСББ по вул. Шапошнікова, і їх приклад будуть наслідувати інші. Але не розумію, чому така недовіра до цього питання. Словом, тут є над чим працювати. В першу чергу, це в інтересах жильців. Адже утеплені квартири коштують дорожче, ніж звичайні. От минулого року ми відремонтували 7,6 тисяч квадратних метрів дахів. Те, що від нас залежало, ми зробили. Але в ремонті під'їздів я вже не зможу допомогти. Це дуже болюча тема, і люди в цьому плані не активні, хоча тут явна вигода для кожного мешканця.

На останній сесії депутати міськради прийняли рішення про створення комунального підприємства «Тячівкомунліс». Якими будуть наступні кроки влади у цьому напрямку?

Це рішення було зумовлене ситуацією, яка склалася у Лазах, Тячівці і особливо у Руському Полі. Це питання розглядалося на сесії, були озвучені депутатські запити. Ми створили комісію, яка прийшла до висновку, що треба щось робити. Інше питання – що можна робити по закону. Для того, щоби управляти, треба створити підприємство. Саме його створення не тягне за собою жодних юридичних наслідків. Ми ще ні від кого нічого не забрали, а лише створили орган, якому можна буде передати ці ліси.

Статті 149, 120 Земельного Кодексу кажуть, що державні ліси за Постановою Кабінету Міністрів можуть бути передані для потреб громади. Тобто можливість така є, інструмент є. Якщо Кабінет міністрів погодиться і передасть їх нам, то у нас буде кому їх прийняти.

Друге питання – громади сіл не передали ліси у «Тячівський лісгосп», немає акта прийому-передачі. Зараз маємо сформулювати цю думку, писати, що ми їх не передавали, і що є така стаття, яка дає можливість Кабінету міністрів прийняти таке рішення. Якщо Кабмін погодиться з нашими пропозиціями, і ми скажемо, що в нас є кому передавати, тоді він може нам передати, хоча й не зобов'язаний. Якщо ні – тоді буде якась ступінь відповідальності Кабінету міністрів. Ми будемо апелювати, яка в нас ситуація, дамо фотографії, матеріали, скільки кримінальних справ і т.д.

Розумієте, будь-кому, хто буде тут сидіти, – це фінансове яро на шию. Тому що мало підприємство створити, його ще треба й утримувати. Це буде непросто. Але не почути людей, не бачити що там робиться... Це ж страшно. Дійшло до того, що в Руському Полі зібралося село і вигнало лісників з лісу. Але ж це може закінчитись і не мирним шляхом.

Ми будемо робити все для того, щоби процедура була законною. Якщо нас почують – добре, тим більше прецеденти такі є. Просто треба пройти процедуру. Я в цьому не бачу жодних проблем.

Чи є якісь задуми щодо розвитку туризму в об'єднаній громаді?

Однозначно для громади це потрібно, але як важко розбудити до такої активності. Ми дали добро на те, що громадській організації, яка буде займатись розвитком туризму, безоплатно надамо приміщення і будемо його утримувати.

Рано чи пізно ми зробимо дорогу на Лази. Шкода буде загубити туристичні рідзинки: от у Лазах є Чорна Вода, у Руському Полі є пам'ятка – хата Андрія Новака (першого головлікаря обласної лікарні). Є гора Капуна, де плануємо відновити напис «Мир». Щоправда, цей проект потребує часу і фінансів.

А чи не було б доцільно залучити фахівців з туризму, які б цим займалися?

Як правило, найдієвіші у цьому напрямку громадські організації. Адже потрібен інтерес. Вони собі самі на зарплату заробляють на туристах. А спеціаліст, на мою думку, – це не вирішення проблеми. До того ж це кошти. Рік утримання одного фахівця обходиться у 50 тисяч грн. Але запевняю: кожному, хто хотів би займатись розвитком туризму, ми готові надати повну підтримку, приміщення, техніку. Нам це потрібно, але це мають робити активісти, а не людина на зарплаті.

І про міжнародні зв'язки. Відомо, що 14 червня цього року міська рада містечка Яблунков (Чехія) прийняла рішення про співпрацю з Тячевом. Можете розказати про це детальніше?

Це рішення поки що у площині побажань. Вони бажають з нами товаришувати. Наступним кроком це має схвалити наша сесія, і потім ми маємо приступити до укладання угоди.

А як допомагають Тячеву міста-побратими?

Наприклад, через угорське місто Вац нам завезли парти для шкіл громади. Днями їду з робочим візитом у 18 мікрорайон Будапешта, який є «локомотивом» наших інтересів на вищому рівні. Інше угорське місто Ясберень вже приготувало обмундирування для наших рятувальників. А минулого року упродовж 10 днів оздоровили дітей учасників АТО. Допомагають і оргтехнікою. Також є попередня домовленість про співпрацю з поляками, які присутні в міжнародних організаціях, які фінансують проекти прикордонних територій, як аплікатори. Думаю, цього року заключимо з ними угоду.

До речі, які перспективи відновлення зруйнованого мосту через Тису?

Куди тільки ми не звертались, щоб відновити його, до Брюсселя дійшли. І зараз його відновлення включили у десятку пріоритетних напрямків співпраці з Румунією.

Ще одне питання від наших читачів, які засмучує споглядання голодних бездомних собак в місті. Тож чи можливо відкрити у місті притулок для цих тварин?

Це велика проблема. Колись такі притулки почали відкривати на Закарпатті, в містах обласного значення, потім вони мали з'явитись і в інших. Але з часом усе заглохло. Щоб вирішити це питання, мала би бути якась державна програма. Але, на превеликий жаль, у нас забули про людей, а про собак тим більше.

І наостанок: які проблеми Ви як міський голова побачили у процесі децентралізації?

Скажімо так: проблем, які б заважали децентралізації працювати, я не бачу. А технічних недоліків дуже багато, і вони пов'язані із загальними проблемами в Україні, коли нормально не працює законодавчий орган. Я думаю, це могло би бути предметом розмови на круглому столі за участі представників влади на місцях, об'єднаних громад за участі профільних міністерств, як от Мінрегіонбуд, Мінфін. Тоді можна би було поставити крапку в усіх тимчасових неузгодженостях. Але поки що, на жаль, я такого бажання не бачу.

Розмовляла Наталія Магжара

За матеріалами сайту <http://tyachiv.com.ua/>